

HUNDSBÆK & HENRIKSEN A/S
Holmboes Alle 1A, 8
8700 Horsens
Att. Preben Kristensen
(PKr@huh.dk)

Teknik og Miljø
Bytoften 2, 6800 Varde

79946800

Dispensation efter naturbeskyttelsesloven til at retablere dæmningen ved Barbara Sø

23-10-2019

Du har på vegne af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse søgt om dispensation til at retablere dæmningen ved Barbara Sø i Varde Øvelsesterræn syd for Varde. Der er samtidig søgt om andre anlæg. Projektet berører forsvarets ejendom matr. nre. 1p Forumlund, Bryndum og 2f Toftnæs By, Alslev.

Jens Martin Reincke Vahl
Direkte tlf.: 79947111

Dok.nr.: 152822/19
Sagsnr.: 17/5413

Barbara Sø er kunstigt etableret på et tidspunkt imellem 1954 og 1971 ved opstemning af vandløbet Barbara Bæk med en dæmning med rørgennemløb. I efteråret 2015 brød dæmningen sammen ved en ekstrem nedbørshændelse, og søen blev tørlagt. Der ønskes dispensation til at genopbygge og forstærke dæmningen. Dæmningen skal genopbygges på den ca. 10 m lange strækning, hvor den er brudt sammen, og der bliver indbygget to nye Ø600 mm rørgennemløb. Dæmningen forstærkes ved at udbygge dæmningens vestside med et skråningsanlæg på 1:3, hvilket vil påvirke ca. 350 m² naturområde. Forstærkning af dæmningens østside vil berøre ca. 150 m² af den nu tørlagte sø. Nord for søen ønskes der etableret en kørevej og holdeplads til brandsluknings-køretøjer, og endelig ønskes der gravet en uddybning i søen på 1 m i dybden i et område på ca. 190 m² for at sikre muligheden for oppumpning af vand til brandslukning på øvelsesterrænet.

Barbara Bæk er grænsevandløb imellem Esbjerg og Varde Kommuner. Søen, vandløbet og de tilstødende arealer på begge sider er omfattet af de beskyttende bestemmelser i naturbeskyttelseslovens § 3, og projektet kræver begge kommuners dispensation. Dette brev er en fælles afgørelse fra de to kommuner. Der træffes desuden en særskilt afgørelse efter vandløbslovens bestemmelser.

Esbjerg og Varde Kommuners afgørelse

Esbjerg og Varde Kommuner giver hermed dispensation efter naturbeskyttelsesloven til det ansøgte. Placeringen fremgår af vedlagte kortbilag.

Dispensationen er givet på følgende vilkår:

1. Anlæggene skal udformes og placeres som angivet i ansøgningen og som præciseret i supplerende tegningsmateriale fremsendt med din mail af 26. juni 2019.

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

23-10-2019

2. Skråningsanlæggene på vejdamningen må ikke beklædes med muld, der tilføres udefra. Det eksisterende vækstlag, der afrømmes, kan eventuelt anvendes.
3. Der må i øvrigt kun anvendes rene materialer uden næringsstoffer og uden væsentligt indhold af kalk.
4. Eventuelt overskydende afrømmet eller afgravet materiale samt ryddet vedmateriale skal bortkøres og deponeres uden for beskyttede områder.
5. Anlægsarbejdet skal tilrettelægges og gennemføres på en måde, der sikrer, at der ikke sker varige skader på de tilstødende beskyttede arealer.

Dok.nr.: 152822/19
Sagsnr.: 17/5413
Ref.: Jens Martin Reincke
Vahl

Side 2 / 8

Disse vilkår er stillet for at sikre de biologiske og landskabelige værdier i området.

Når projektet er gennemført, bedes du meddele det til kommunen.

Begrundelse

Esbjerg og Varde Kommuner har truffet afgørelsen på baggrund af følgende oplysninger og vurdering:

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har oplyst, at der er et militært uddannelsesmæssigt behov for at genetablere søen, og at Sydvestjysk Brandvæsen har behov for at kunne pumpe vand op fra søen ved brand i terrænet.

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 må der ikke foretages ændringer i tilstanden af de beskyttede naturtyper, og det fremgår af bemærkningerne til loven, at reglerne er udtryk for en samfundsmæssig interesse i, at de beskyttede naturtyper opretholdes.

Kommunerne kan kun i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelsen.

Ud fra et rent naturmæssigt synspunkt vurderer kommunerne, at den mest hensigtsmæssige løsning vil være, at opstemningen ikke retableres. Det vil medføre et frit strømmende vandløb med naturlig hydrologi og uden spærringer. Kommunerne anerkender dog, at Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har et ønske om at retablere søen til øvelses- og brandslukningsformål.

Efter anmodning fra kommunerne har Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse ladet firmaet Bangsgaard & Paludan udarbejde analyser af muligheden for at etablere omløb omkring søen eller stryg nedstrøms søen med henblik på at udligne den spærring for vandløbsfaunaen, som dæmningen hidtil har medført.

23-10-2019

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse og de to kommuner har på baggrund af disse analyser i fællesskab vurderet, at de skitserede forslag til omløb omkring søen eller stryg nedstrøms søen vil have væsentlige negative natur- og landskabsmæssige konsekvenser. Vandløbet og de omkringliggende mose- og hedearealer er alle omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Endvidere ligger projektet inden for Natura 2000-område, og en del af arealerne er kortlagt som habitatnaturtyper. Der er således tale om mose- og hedearealer med meget høj værdi, både i national og international sammenhæng.

Dok.nr.: 152822/19
Sagsnr.: 17/5413
Ref.: Jens Martin Reincke
Vahl

Side 3 / 8

Barbara Sø er opstået som følge af et kunstigt anlæg. Ved etablering af omløb eller stryg vil der ske yderligere kunstige indgreb i en ellers naturlig og intakt vandløbsdal med værdifuld og relativt upåvirket natur. Retableringen af fri passage for vandløbet vurderes ikke at kunne opveje den væsentlige negative påvirkning af landskabet samt hede- og moseområderne.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse har derfor i samråd med de to kommuner ansøgt om retablering af dæmningen uden omløb eller stryg til en tilstand, som stort set svarer til den tidligere tilstand før dæmningsbruddet.

Som nævnt er det dog fundet nødvendigt at forstærke dæmningen, så risikoen for et nyt digebrud minimeres. Forstærkningen af dæmningens vestside vil påvirke ca. 350 m² naturområde. Der er tale om en § 3-beskyttet mose, hvoraf ca. 50 m² er kortlagt som habitatnaturtypen våd hede (4010) med god bevaringstilstand. Det er et naturmæssigt værdifuldt areal, hvor der er registreret arter som klokkelyng, rosmarinlyng, tranebær, benbræk, mose-pors, liden og rundbladet soldug, trådstar og hele fem arter af tørvemos.

Naturtypen våd hede indgår i udpegningsgrundlaget for Habitatområde nr. 239, Alslev Ådal. De 50 m², der inddrages, udgør imidlertid en forsvindende lille andel af de 170541 m², der i alt er kortlagt af naturtypen i habitatområdet. De to kommuner vurderer derfor, at der ikke er nogen risiko for, at projektet kan påvirke naturtypen våd hede væsentligt. Resten af forstærkningen af dæmningens vestside berører mose med karakter af pilekrat med mere begrænsede naturværdier. Dette areal indgår ikke i udpegningsgrundlaget.

Forstærkningen af dæmningens østside og uddybning af et areal til oppumpning af vand til brandslukning berører i alt ca. 340 m² af den tidligere søbund. Brandvejen etableres i et tidligere kørespor og holdepladsen etableres mellem søen og brandvejen. Det berørte areal er § 3-beskyttet hede og mose. Arealet er ret tæt tilgroet med trævækst og der er ikke registreret væsentlige naturværdier. Ingen af de nævnte arealer på søbunden, heden og mosen er naturtyper, der indgår i udpegningsgrundlaget for habitatområdet.

23-10-2019

Odderen findes i området, og denne art indgår i udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Retablering af søen vil ikke forringe vilkårene for odderen.

På denne baggrund vurderer de to kommuner, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt, - herunder at det ikke vil forringe bevaringsstatus eller muligheden for at opfylde bevaringsmålsætningen for de arter og naturtyper, området er udpeget for.

Sammenholdt med projektets formål vurderes det derfor, at der foreligger særlige omstændigheder, som kan begrunde, at der kan meddeles den fornødne dispensation.

Det skønnes, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV. Detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i området haves ikke, men det må formodes, at spidssnudet frø findes i øvelsesterrænet. Retablering af søen vil forbedre ynglemulighederne for denne art.

Bilag IV-arten grøn kølleguldsmed er registreret ved Barbara Bæk opstrøms søen. Der er en lille mulighed for, at arten yngler i vandløbet, selvom den normalt foretrækker lidt større vandløb. Den mudrede strækning gennem den nu tørslagne sø er dog ikke en egnet ynglebiotop, og det vurderes derfor, at retablering af søen ikke vil påvirke områdets økologiske funktionalitet for grøn kølleguldsmed.

Desuden er der gjort fund af kongeguldsmed ved Barbara Bæk, og det er sandsynligt, at arten yngler i vandløbet. Denne er ikke opført på habitatdirektivets bilag IV, men den er opført på rødlisten (NT). Vandløbsstrækningen gennem den tørslagne sø er dog heller ikke en egnet ynglebiotop for denne art, hvis larver kræver sand- eller grusbund og meget iltrige forhold.

Det vurderes i øvrigt, at projektet ikke er i strid med de to kommuners kommuneplaner.

Dispensationens gyldighed

Hvis der ikke bliver klaget, må dispensationen udnyttes, når klagefristen er udløbet. **Se dog afsnittet "Andre tilladelser"**.

Hvis der bliver klaget over dispensationen, skal sagen afgøres endeligt af Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Dispensationen må i så fald ikke udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

Du får omgående besked, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år fra i dag.

Klagebestemmelser og klagefrist

Vedlagt klagevejledning på sidste side forklarer, hvad du skal gøre, hvis du

Dok.nr.: 152822/19

Sagsnr.: 17/5413

Ref.: Jens Martin Reincke
Vahl

Side 4 / 8

23-10-2019

ønsker at klage.

Baggrund for dispensationen

Dispensationen er givet på baggrund af Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelses ansøgning af 28. februar 2017 samt på baggrund af din supplerende ansøgning af 26. juni 2019 og yderligere oplysninger i din mail af 16. august 2019.

Dispensationen er givet efter § 65, stk. 2, jævnfør § 3, i lov om naturbeskyttelse (lovbekendtgørelse nr. 240 af 13. marts 2019 om naturbeskyttelse).

Andre tilladelser

Denne dispensation fritager dig ikke fra at skulle indhente tilladelse til forhold, som reguleres af anden lovgivning.

Projektet skal som nævnt godkendes efter vandløbsloven.

Hvis det i forbindelse med projektet bliver nødvendigt at udlede grundvand til vandløb, skal der forinden indhentes tilladelse hertil efter miljøbeskyttelsesloven. En eventuel ansøgning herom skal sendes til Varde Kommune.

Du skal være opmærksom på, at du ikke uden kommunens godkendelse må lave ændringer i grøfter, rørledninger eller dræn, som kan medføre opstuvning af vand uden for din ejendom.

Som lodsejer er man inden gravning m.m. forpligtiget til at få kortlagt forekomsten af eventuelle jordledninger på arealet (el, gas, telefon, m.m.). Kortlægningen kan ske ved henvendelse til de relevante selskaber. Hvis man foretager jordarbejder uden denne kortlægning – og der sker skade på en jordledning – kan man blive mødt med et erstatningskrav fra selskabet, der ejer jordledningen.

Efter museumslovens § 25 kan den, der udfører et jordarbejde, forud for igangsætning af arbejdet, anmode det lokale kulturhistoriske museum om en udtalelse om, hvorvidt arbejdet indebærer risiko for ødelæggelse af fortidsminder. Efter lovens § 27 skal jordarbejde standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder, og fortidsmindet skal straks anmeldes til det lokale kulturhistoriske museum.

Hvis du har spørgsmål eller bemærkninger, er du velkommen til at kontakte os.

Der er sendt kopi af dette brev til:

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse, Arsenalvej 55, 9800 Hjørring,
(fes@mil.dk).

Danmarks Naturfredningsforening Varde Afdeling v/Merete V. Hansen
(dnvarde-sager@dn.dk).

Dok.nr.: 152822/19

Sagsnr.: 17/5413

Ref.: Jens Martin Reincke
Vahl

Side 5 / 8

23-10-2019

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, (dn@dn.dk).

Danmarks Naturfredningsforening Esbjerg Lokalfdeling, (dnesbjerg-sager@dn.dk).

Dansk Ornitologisk Forening Sydvestjylland, Vestervænget 20, 6710 Esbjerg V, (esbjerg@dof.dk).

Miljøstyrelsen (mst@mst.dk).

Naturstyrelsen Blåvandshuk, Ålholtvej 1, 6840 Oksbøl (blh@nst.dk).

Naturstyrelsen, Gjøddinggård, Førstballevej 2, 7183 Randbøl, (nst@nst.dk).

Sydvestjyske Museer, Odins plads 1, 6760 Ribe, (museum@sydvestjyskemuseer.dk).

Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, (kreds@friluftstraadet.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, Varde (varde@dof.dk).

Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. (natur@dof.dk).

Dansk Botanisk Forening (dbf.oestjylland@gmail.com).

ARKVEST – Arkæologi Vestjylland, Lundvej 4, 6800 Varde (post@arkvest.dk).

Landboretligt Udvalg, att. Holger Bjørnskov, Jysk Landbrugsrådgivning, John Tranums Vej 25, 6705 Esbjerg Ø (hob@jlbr.dk).

Landboretligt Udvalg, att. Laila Kubel Madsen, Nordre Boulevard 95, 6800 Varde (lkm@lrs.dk).

Friluftsrådet (sydvestjylland@friluftstraadet.dk).

Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, Vingsted, 7182 Bredsten (post@sportsfiskeren.dk).

Lars Brinch Thygesen, miljøkonsulent, Danmarks Sportsfiskerforbund, (lbt@sportsfiskerforbundet.dk).

Nationalpark Vadehavet, Sekretariatet, Havnebyvej 30, 6792 Rømø, (vadehavet@danmarksnationalparker.dk).

Dok.nr.: 152822/19

Sagsnr.: 17/5413

Ref.: Jens Martin Reincke Vahl

Side 6 / 8

Bilag:

Klagebestemmelser

Kortbilag i 1: 7.500

Med venlig hilsen

Mette Kirkebjerg Due

biolog

E mkdu@esbjergkommune.dk

Jens Martin Reincke Vahl

biolog

E jerv@varde.dk

23-10-2019

Dok.nr.: 152822/19

Sagsnr.: 17/5413

Ref.: Jens Martin Reincke
Vahl

Når du henvender dig til os udleverer du nogle personoplysninger.

Personoplysningerne bruger vi, når vi behandler og besvarer din henvendelse, og de kan blive gemt til brug for vores videre sagsbehandling. Vi har ansvar for, at dine oplysninger behandles og opbevares forsvarligt indenfor rammerne af EU's databeskyttelsesforordning.

Læs mere om vores behandling af dine persondata på:

<https://www.esbjerg.dk/om-kommunen/vision-og-politikker/persondatapolitik/persondataforordning> eller på:
<http://www.vardekommune.dk/databeskyttelse>

Side 7 / 8

Klagebestemmelser og klagefrist

Dispensationen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber 4 uger efter den 24. oktober 2019, hvor afgørelsen annonceres på Esbjerg og Varde Kommuner's hjemmesider.

Du klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk - typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Varde Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Varde Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Spørgsmål vedrørende gebyr rettes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som du finder via Nævnenes Hus - www.naevneneshus.dk.

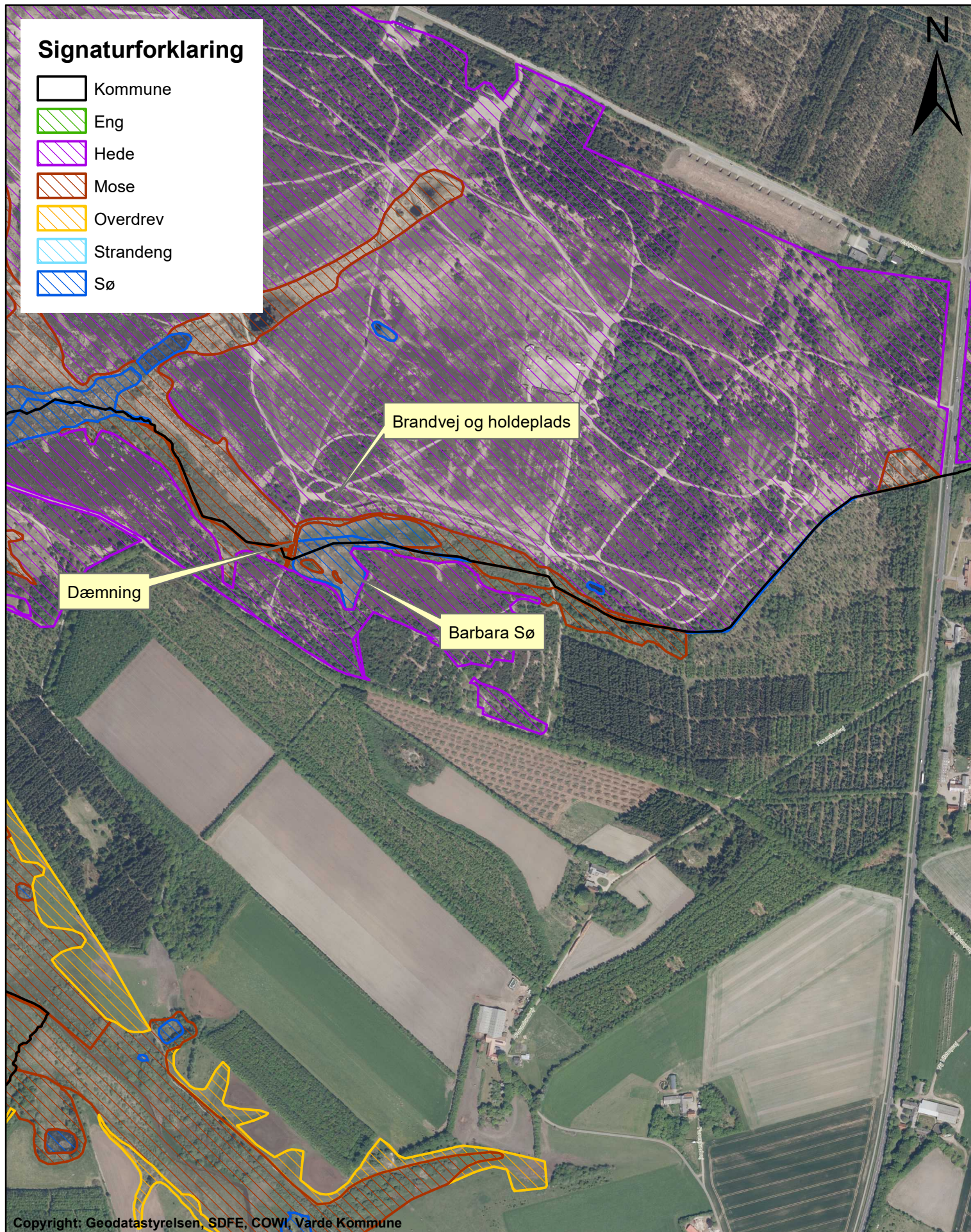
Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet på e-mail mfkn@naevneneshus.dk eller til Varde Kommune, Naturcenteret, enten til adressen Bytoften 2, 6800 Varde eller på e-mail til vardekommune@varde.dk. Hvis du sender din anmodning til Varde Kommune, videresendes anmodningen herefter til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Rettidig klage har således opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder fra afgørelsen er bekendtgjort af kommunen eller – i forbindelse med klage – af Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Signaturforklaring

- Kommune
- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Strandeng
- Sø

Copyright: Geodatastyrelsen, SDFE, COWI, Varde Kommune

Matr. nre. 1p Forumlund, Bryndum og 2f Toftnæs By, Alslev.
Retablering af Barbara Sø

Målforhold 1:7.500

Dato D. 4. oktober 2019

Sagsbeh. Jens Vahl

Sags nr. 17/5413

Naturcenteret

Varde Kommune - Bytoften 2 - DK 6800 Varde - Tlf. 79 94 68 00
www.vardekommune.dk - E-mail: vardekommune@varde.dk

**Varde
Kommune**